

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКА ДЕРЖАВНА ІНЖЕНЕРНА АКАДЕМІЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Запорізької державної інженерної
академії

протокол № 6 від «28» квітня 2016 р.

Ректор

В.А. Банах

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ
РІВЕНЬ ОСВІТИ

07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»
073 «МЕНЕДЖМЕНТ»
ТРЕТІЙ (ОСВІТНЬО-НАУКОВИЙ)

Запоріжжя, 2016 р.

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО

проектною групою, яка утворена зі складу кафедри економіки підприємства та кафедри фінансів, банківської справи та страхування Запорізької державної інженерної академії Міністерства освіти і науки України та затверджена наказом ректора №159-01 від 04 березня 2016 р.

2 РОЗГЛЯНУТО

на засіданні кафедри економіки підприємства Запорізької державної інженерної академії протокол № 9 від 18 квітня 2016 р.

3 РОЗРОБНИКИ:

Керівник проектної групи (гарант освітньо-наукової програми):

Коваленко Олена Валеріївна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства Запорізької державної інженерної академії Міністерства освіти і науки України, академік Академії економічних наук України.

Члени проектної групи:

1. Метеленко Наталя Георгіївна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Запорізької державної інженерної академії Міністерства освіти і науки України, академік Академії економічних наук України;

2. Конащук Вадим Леонтійович, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства Запорізької державної інженерної академії Міністерства освіти і науки України;

3. Єлець Ольга Павлівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства Запорізької державної інженерної академії Міністерства освіти і науки України;

4. Морщенок Тетяна Сергіївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства Запорізької державної інженерної академії Міністерства освіти і науки України;

5. Севастьянов Родіон Вікторович, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства Запорізької державної інженерної академії Міністерства освіти і науки України;

6. Шляга Ольга Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства Запорізької державної інженерної академії Міністерства освіти і науки України.

ВСТУП

Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії зі спеціальності 073 «Менеджмент» є нормативним документом Запорізької державної інженерної академії, яка визначає вимоги до третього рівня вищої освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання та компетентності, якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти відповідає восьмому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії зі спеціальності 073 «Менеджмент» є обов'язковою для Запорізької державної інженерної академії Міністерства освіти і науки України, на підставі якої розробляється навчальний план, який містить перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Освітньо-наукову програму укладено на підставі таких нормативно-правових документів:

- Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII;
- Указ Президента України від 25 червня 2013 року №344/2013 «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року»;
- Наказ Міністерства освіти і науки від 26 січня 2015 року № 47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік»;
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікації» від 23.11.2011 №1341;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань та спеціальностей за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;
- Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах),

затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня № 261;

- Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266»

- ДК 003:2010 Державний класифікатор професій, затверджений наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 02.09.2015 р. № 1084;

- ДК 009-2010 Державний класифікатор видів економічної діяльності із змінами і доповненнями, внесеними наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 29 листопада 2010 року № 530;

- ДК 015-97 Державний класифікатор видів науково-технічної діяльності;

- Рамки кваліфікацій для Європейського простору вищої освіти (The Framework of Qualifications for European Higher Education Area, FQ-ENEА); Європейської рамки кваліфікацій для навчання в продовж життя (European Qualifications Framework for Lifelong Learning, EQF – LLL);

- Національна рамка кваліфікацій;

- Лист Міністерства освіти і науки 13.03.2015 № 1/9-126 «Щодо особливостей організації освітнього процесу та формування навчальних планів у 2015/2016 навчальному році»;

- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Призначення освітньо-наукової програми. Освітньо-наукова програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій і встановлює: термін підготовки здобувача вищої освіти на третьому рівні; нормативну (тобто обов'язкову за вибором вищого навчального закладу) та вибіркову (за вільним вибором аспіранта) частини змісту навчання у навчальних дисциплінах, їх інформаційний обсяг, форми проведення занять та контролю знань; програмні компетентності та результати навчання за спеціальністю 073 «Менеджмент»; вимоги до структури та змісту навчальних дисциплін.

Освітньо-наукова програма є обов'язковою для Запорізької державної інженерної академії та використовується під час:

- проведення ліцензійної експертизи на провадження (розширення) освітньо-наукової діяльності за даною спеціальністю на третьому рівні вищої освіти;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін та практик;
- формування індивідуальних навчальних планів здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- визначення змісту навчання в системі підвищення кваліфікації;
- сертифікації фахівців та атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії Запорізької державної інженерної академії;
- професійної орієнтації здобувачів вищої освіти.

Структура освітньо-наукової програми. Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів ступеня доктора філософії зі спеціальності 073 «Менеджмент» складається з двох частин: освітньої та наукової.

Освітня складова програми включає нормативну (обов'язкову за вибором вищого навчального закладу) та варіативну (за вибором аспіранта) частини. Нормативна (обов'язкова) частина освітньої складової програми охоплює перелік обов'язкових для вивчення дисциплін або видів роботи за вибором вищого навчального закладу, а також обсяги навчального часу і форми контролю. Варіативна частина освітньої складової програми призначена для індивідуалізації професійної підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та включає перелік та зміст обраних аспірантами дисциплін, обсяги навчального часу і форми контролю. Запорізька державна інженерна академія має право змінювати перелік обраних аспірантами дисциплін. При цьому аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, що

пропонуються для інших рівнів вищої освіти, і які дотичні до тематики дисертаційного дослідження, за погодженням зі своїм науковим керівником та керівником відповідного факультету чи підрозділу.

Освітня складова освітньо-наукової програми включає:

1. Цикл загальної підготовки;
2. Цикл професійної підготовки:
 - 2.1 Блок обов'язкових навчальних дисциплін;
 - 2.2 Блок навчальних дисциплін за вільним вибором аспіранта.

Загальний обсяг навчального часу, визначеного на підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, становить 1800 годин (60 кредитів ECTS), з яких 25% (450 годин/15 кредитів ECTS) припадає на дисципліни професійної підготовки за вільним вибором аспіранта.

Аспірант, який підтверджує рівень свого знання іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, на рівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право на зарахування відповідних кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою аспірантури, як таких, що виконані у повному обсязі, або використати обсяг навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей (за погодженням з науковим керівником).

Засвоєння аспірантами навчальних дисциплін може відбуватися як на базі Запорізької державної інженерної академії, а також в рамках реалізації права на академічну мобільність - на базі інших вищих навчальних закладів (наукових установ).

Наукова складова освітньо-наукової програми є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури та передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 073 «Менеджмент» є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в галузі управління та адміністрування, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань даної галузі та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників). Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану, затвердженого вченою радою Запорізької державної інженерної академії.

Встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти відбувається через атестацію, яка здійснюється відкрито і гласно.

Атестація осіб, які здобувають ступінь вищої освіти доктора філософії зі спеціальності 073 «Менеджмент», здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою вищого навчального закладу чи наукової установи, акредитованою Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Здобувачі мають право на вибір спеціалізованої вченої ради.

Ступінь доктора філософії зі спеціальності 073 «Менеджмент» присуджується спеціалізованою вченою радою вищого навчального закладу або наукової установи в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді. До захисту допускаються дисертації, виконані здобувачем наукового ступеня самостійно. Виявлення в поданій до захисту дисертації академічного плагіату є підставою для відмови у присудженні відповідного наукового ступеня.

ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ	
Ступінь вищої освіти	доктор філософії, перший науковий ступінь
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Тип диплома	диплом доктора філософії
Нормативний термін навчання	4 академічних роки
Загальний обсяг навчального часу	1800 годин / 60 кредитів ECTS
Форма навчання	денна, заочна
Освітній рівень	за Законом України «Про вищу освіту» - третій (освітньо-науковий) рівень; за Національною рамкою кваліфікації України – 8 рівень; EQF for LLL - 8 рівень
Вимоги до рівня осіб, які можуть розпочати навчання	другий (магістерський) рівень освіти
Вищий навчальний заклад	Запорізька державна інженерна академія, Україна пр. Соборний, 226, м. Запоріжжя, 69006
Акредитуюча організація	Міністерство освіти і науки України, Україна, пр. Перемоги, 10, м. Київ, 01135
Рік акредитації	2016 рік

А	МЕТА ПРОГРАМИ	
	забезпечення на основі другого (магістерського) рівня вищої освіти підготовки здобувачів наукового ступеня доктора філософії у галузі управління та адміністрування шляхом здобуття ними теоретичних знань, практичних умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для генерування нових ідей, прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо розв'язання комплексних соціально-економічних проблем на підприємствах (установах, організаціях) виробничої та невиробничої сфери економіки з метою досягнення стійкого їх функціонування та розвитку, виконання іншої професійної, а також науково-дослідницької, педагогічної діяльності та проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.	
В	ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОГРАМИ	
1	Предметна область (галузь знань)	Менеджмент (07 «Управління та адміністрування»)
2	Фокус програми: загальний/ спеціальний	<p>Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти за Законом України «Про вищу освіту», восьмий кваліфікаційний рівень Національної рамки кваліфікацій.</p> <p>Акцент робиться на отриманні комплексу загальних універсальних та професійних знань, набутті умінь та навичок з управління підприємством та адміністрування в умовах нестабільного конкурентного бізнес-середовища, а також науково-дослідницької та педагогічної діяльності за такими напрямками:</p> <ul style="list-style-type: none"> - менеджмент підприємницької діяльності та адміністрування (за видами економічної діяльності); - управління інноваційним розвитком підприємств та організацій; - стратегічний та антикризовий менеджмент. <p>Програма спрямована на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здобуття глибинних професійних знань із спеціальності 073 «Менеджмент», зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань в даній області; - оволодіння загальнонауковими (філософськими) та психолого-педагогічними компетентностями; - набуття універсальних навичок дослідника, презентації результатів власного наукового дослідження, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності; - здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною (англійською) мовою в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів зі спеціальності. <p>Програма містить набір дисциплін загальної (23 кредити ЄКТС) та професійної підготовки (37 кредитів ЄКТС). Блок дисциплін загальної підготовки 38,3%; блок обов'язкових професійних</p>

		дисциплін за вибором вузу 36,7%; блок професійних дисциплін за вільним вибором аспіранта 25% від загальної кількості кредитів. Програма передбачає можливість працевлаштування за фахом і подальшого навчання на наукових рівнях.
3	Орієнтація програми	Освітньо-наукова, дослідницька та прикладна. Програма ґрунтується на базі магістерського рівня вищої освіти в галузі економіки, управління та адміністрування, орієнтована на підготовку: - науково-педагогічних, наукових кадрів, здатних проводити наукові дослідження з найбільш важливих соціально-економічних проблем для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави, та вирішувати наукові проблеми глобального значення; - управлінських кадрів, здатних гармонізувати внутрішнє середовище підприємства, підтримувати ефективні стійкі комунікації із зовнішнім середовищем різних рівнів управління з метою досягнення стабільного функціонування та розвитку підприємства в умовах швидко змінюваного середовища.
4	Особливості програми	Програма формує професійні знання та навички з менеджменту та адміністрування з урахуванням специфічних особливостей підприємницької діяльності в умовах нестійкого зовнішнього середовища, а також універсальні навички дослідника в даній галузі. Передбачає залучення до викладання дисциплін та проведення інтерактивних лекцій докторів наук зі значним досвідом науково-педагогічної роботи, а також практичним досвідом управлінської діяльності. Формує докторів філософії в галузі управління з новим перспективним способом мислення, здатних не лише застосовувати засвоєні знання, але й генерувати нові на базі сучасних досягнень науки, а також здатних займатися науково-дослідницькою діяльністю, вирішуючи складні проблеми в галузі науки та управління. Передбачає можливості короткострокових академічних стажувань за кордоном, а також можливість використання засвоєних знань на вітчизняних та закордонних підприємствах як виробничої, так і невиробничої сфер економіки.
С	ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ТА ПРОДОВЖЕННЯ ОСВІТИ	
1	Працевлаштування	<i>За Державним класифікатором видів економічної діяльності ДК 009:2010</i> доктор філософії зі спеціальності 073 «Менеджмент» може залучатися до таких видів економічної діяльності: 64.2 Діяльність холдингових компаній; 66.3 Управління фондами; 70.1 Діяльність головних управлінь; 70.2 Консультування з питань керування;

70.22 Консультування з питань комерційної діяльності та керування;
72 Наукові дослідження та розробки;
74 Інша професійна, наукова та технічна діяльність;
84.1 Державне управління загального характеру; соціально-економічне управління;
85.4 Вища освіта.

Згідно Класифікатора професій ДК 003:2010 доктор філософії зі спеціальності 073 «Менеджмент» спроможний виконувати зазначені нижче професійні роботи:

1210 Керівники підприємств, установ, організацій;
1222 Керівники виробничих підрозділів у промисловості;
1222.1 Головні фахівці - керівники та технічні керівники виробничих підрозділів у промисловості;
1222.2 Начальники (інші керівники) та майстри виробничих дільниць (підрозділів) у промисловості;
1224 Керівники виробничих підрозділів в оптовій та роздрібній торгівлі;
1227 Керівники виробничих підрозділів у комерційному обслуговуванні;
1228 Керівники виробничих підрозділів у побутовому обслуговуванні;
1229 Керівники інших основних підрозділів;
1229.4 Керівники підрозділів у сфері освіти та виробничого навчання;
1231 Керівники фінансових, бухгалтерських, економічних та адміністративних підрозділів та інші керівники;
1232 Керівники підрозділів кадрів і соціально-трудова відносин;
1233 Керівники підрозділів маркетингу;
1234 Керівники підрозділів з реклами та зв'язків з громадськістю;
1235 Керівники підрозділів матеріально-технічного постачання;
1237 Керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники;
1237.1 Головні фахівці - керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники;
1238 Керівники проектів та програм;
1239 Керівники інших функціональних підрозділів;
1312 Керівники малих підприємств без апарату управління в промисловості;
1314 Керівники малих підприємств без апарату управління в оптовій та роздрібній торгівлі;
1317 Керівники малих підприємств без апарату управління в комерційному обслуговуванні;
1319 Керівники інших малих підприємств без апарату управління;

		<p>142 Менеджери (управителі) у добувній промисловості; 143 Менеджери (управителі) в обробній промисловості та у виробництві електроенергії, газу та води; 1452 Менеджери (управителі) в оптовій торгівлі та посередництві у торгівлі ; 1453.1 Менеджери (управителі) в роздрібній торгівлі побутовими товарами; 1453.4 Менеджери (управителі) в роздрібній торгівлі непродовольчими товарами; 1454 Менеджери (управителі) в роздрібній торгівлі продовольчими товарами; 146 Менеджери (управителі) у фінансовій діяльності; 1461 Менеджери (управителі) у сфері грошового посередництва; 1474 Менеджери (управителі) у сфері досліджень та розробок; 1475.4 Менеджери (управителі) з питань комерційної діяльності та управління; 1477.1 Менеджери (управителі) з підбору, забезпечення та використання персоналу; 2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів; 2310.1 Професори та доценти; 2412.1 Наукові співробітники (праця, зайнятість); 2412.2 Професіонали в галузі праці та зайнятості; 2414.1 Наукові співробітники (фінансово-економічна безпека підприємств, установ та організацій); 2114.2 Професіонали з фінансово-економічної безпеки; 2419.1 Наукові співробітники (маркетинг, ефективність господарської діяльності, раціоналізація виробництва, інтелектуальна власність); 2419.2 Професіонали у сфері маркетингу, ефективності господарської діяльності, раціоналізації виробництва, інтелектуальної власності та інноваційної діяльності; 2441 Професіонали в галузі економіки; 2441.1 Наукові співробітники (економіка); 2441.2 Економісти; 3436.1 Помічники керівників підприємств, установ та організацій; 3436.2 Помічники керівників виробничих та інших основних підрозділів Місця працевлаштування: промислові підприємства, державні організації, підприємства торгівельної діяльності, науково-дослідні організації, банки, страхові, інвестиційні компанії, вищі навчальні заклади тощо.</p>
2	Продовження освіти	<p>Навчання впродовж життя для розвитку і самовдосконалення в науковій та професійній сферах діяльності, а також в інших споріднених галузях наукових знань: - підготовка на 9-ому кваліфікаційному рівні Національної рамки кваліфікацій в галузі управління та адміністрування;</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - навчання на 8-ому кваліфікаційному рівні Національної рамки кваліфікацій в споріднених спеціальностях; - освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії, що містять додаткові наукові та освітні компоненти.
D	СТИЛЬ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ	
1	Підходи до викладання та навчання	<p>Основними підходами до викладання та навчання є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання лекційних курсів, практичних занять, семінарів та консультацій із запланованих дисциплін; - самостійна робота з джерелами інформації у бібліотеці університету та у наукових бібліотеках України; - використання дистанційних курсів навчання та електронних ресурсів за допомогою Інтернет; - тісне співробітництво аспірантів зі своїми науковими керівниками та з аспірантами різних років навчання; - індивідуальні консультації з викладачами академії та інших профільних вищих навчальних закладів, а також з керівниками підприємств та їх структурних підрозділів; - інформаційна підтримка щодо участі аспірантів в конкурсах на отримання наукових стипендій і грантів; - активна робота аспірантів у складі проектних команд, при виконанні держбюджетних та госпдоговірних тем, участь у розробці звітних матеріалів, реєстраційних та облікових документів, оформленні патентів та авторських свідоцтв. <p>Методи навчання: лекція, лекція-конференція з проведенням презентації, бесіда, консультації з викладачами, практичні заняття, самостійна робота, семінари, навчальні дискусії, контрольні письмові роботи, проходження педагогічної практики, підготовка тез, доповідей на конференцію та інших наукових робіт.</p>
2	Форма контролю успішності навчання здобувачів наукового ступеня (аспірантів)	<p>Формами контролю є: поточний, підсумковий, щорічна атестація.</p> <p>Поточний контроль знань проводиться у формі письмової роботи (тестування), виступів на семінарах (практичних заняттях) та конференціях, підготовки наукових звітів у формі презентації.</p> <p>Підсумковий контроль знань проводиться у вигляді екзамену/диференційованого заліку або заліку в усній або письмовій формі. Здобувач наукового ступеня (аспірант) вважається допущеним до підсумкового контролю з дисциплін освітньо-наукової програми, якщо виконав всі види робіт, передбачені навчальним планом з цієї дисципліни.</p> <p>Щорічна атестація здобувачів наукового ступеня (аспірантів) проходить шляхом звітування на засіданнях кафедри економіки підприємства та на науково-технічній раді ЗДІА про хід виконання освітньо-наукової програми та індивідуального плану наукової роботи, включаючи опубліковані наукові статті та виступи на конференціях.</p> <p>Остаточний результат навчання - державна атестація -</p>

		<p>передбачає повне виконання освітньо-наукової програми, необхідний набір опублікованих за результатами досліджень наукових праць, апробація результатів на наукових конференціях, оформлена участь у виконанні зареєстрованих тем наукових досліджень, належним чином оформлений рукопис дисертаційної роботи, представлення її до захисту у спеціалізовану вчену раду для отримання наукового ступеня доктора філософії в галузі управління та адміністрування зі спеціальності 073 «Менеджмент» та її успішний захист.</p> <p>Методи контролю та оцінювання знань: спостереження за діяльністю, усне опитування, письмові (практичні) роботи, тестування, екзамени, заліки, самоконтроль, наявність опублікованих наукових робіт, усне звітування на засіданнях, письмові звіти, захист дисертаційної роботи.</p>
Е		ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ
1	Загальні (універсальні)	<p>- Дослідницька здатність. Компетентність у проведенні наукових досліджень на рівні доктора філософії, прийнятті обґрунтованих рішень, розв'язанні проблем та вирішенні науково-прикладних завдань. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, обґрунтування та моделювання об'єктів, процесів та систем. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. Здатність до використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, комп'ютерних засобів та програм. Здатність працювати з сучасними бібліографічними і науково метричними базами даних.</p> <p>- Креативність. Здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблем. Здатність виділяти протиріччя і не вирішені раніше завдання, проблеми або їх частини, формулювати та перевіряти наукові гіпотези. Здатність застосовувати знання на практиці, проведенні інноваційної управлінської, діяльності на підприємствах виробничої та невиробничої сфер.</p> <p>- Комунікативні та лінгвістичні навички. Компетентність у використанні іноземної мови. Здатність розуміння іншомовних професійних текстів, використовувати англійську мову для представлення наукових результатів в усній та письмовій формі та для спілкування в міжнародному загальному, науковому і професійному середовищі.</p> <p>- Групова та проектна робота. Компетентність у розробці, плануванні та реалізації дослідницьких та інноваційних проектів і програм. Здатність працювати у науковій та професійній групі з дотриманням етичних зобов'язань. Здатність до лідерських якостей, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>- Здатність працювати самостійно, бути критичним і самокритичним. Здатність шукати власні шляхи вирішення проблеми, критично сприймати та аналізувати чужі думки та</p>

		<p>ідеї, рецензувати публікації та автореферати, проводити критичний аналіз власних матеріалів. Здатність брати участь у критичному діалозі, міжнародних наукових дискусіях, висловлюючи і відстоюючи свою власну позицію. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>- Викладацькі здатності. Здатність аналізувати політику держави щодо розвитку вищої освіти в історичній ретроспективі. Здатність здійснювати педагогічний аналіз форм і засобів виховання у навчальному закладі з позицій реалізації принципів виховання. Здатність до планування та управління часом в педагогічній діяльності. Здатність застосовувати знання основ філософії, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціальної особистості, схильності до етичних цінностей, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства в педагогічній діяльності. Здатність щодо організації та здійснення освітнього процесу, навчання, виховання, розвитку і професійної підготовки студентів до певного виду професійно-орієнтованої та наукової діяльності.</p>
2	<p>Спеціальні (фахові)</p>	<p>- Дослідницькі здатності в області управління та адміністрування. Компетентність у володінні інформацією щодо сучасного стану, тенденцій розвитку та наукової думки, виявленні, постановці та вирішенні актуальних наукових задач та проблем у сфері управління підприємницькою діяльністю та адміністрування. Здатність використовувати найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідній та професійній діяльності. Здатність до аналізу та синтезу на основі логічних аргументів, зібраної та перевіреної інформації. Здібності до проведення оригінальних досліджень, якість яких відповідає національному та світовому рівням.</p> <p>- Гнучкість мислення та адаптивність. Набуття гнучкого мислення, здатність застосовувати сукупність знань для розуміння та розв'язання складних економічних проблем та завдань, формування критичного мислення. Здатність розуміти та вирішувати проблеми менеджменту під впливом змін у середовищі функціонування підприємств.</p> <p>- Міжособистісні навички та командна робота. Здатність приймати спільні рішення та вирішувати їх у команді, володіти навичками дисциплінованості, планування та управління часом, підтримувати врівноважені стосунки з членами команди та іншими зацікавленими сторонами.</p> <p>- Технологічні здатності. Компетентність у використанні сучасних математичних методів та новітніх інформаційних технологій, комп'ютерних систем та мереж, програмних продуктів при створенні нових знань, отриманні наукових та практичних результатів, прогнозуванні та плануванні підприємницької діяльності, прийнятті обґрунтованих управлінських рішень .</p> <p>- Здатності до оцінювання. Компетентність в проведенні</p>

критичного аналізу різних інформаційних джерел за темою дисертації, у використанні формалізованих та неформалізованих методів оцінювання, науковому обґрунтуванні достовірності отриманих результатів та публічному представленні та захисті результатів наукових досліджень.

- **Інноваційність.** Здатність до підприємництва та прояви ініціативи щодо впровадження та виробничого використання результатів наукового дослідження. Здатність до ініціювання інноваційних комплексних проектів. Компетентність у інноваційних методах навчання і методик викладання економічних дисциплін. Здатність застосовувати здобуті поглиблені спеціальні уміння та знання інноваційного характеру для вирішення професійних завдань у певній галузі діяльності підприємства. Здатність розроблення та реалізації інноваційних проектів, що вирішують соціально-економічні проблеми.

- **Організаційні здібності.** Здатність планувати час роботи та управляти часом підготовки дисертаційного дослідження. Здатність впливати на підлеглих, контактувати та організовування зусилля працівників на реалізацію місії підприємства. Здатність стимулювати пізнавальну діяльність студентів. Здатність працювати в колективі і з колективом. Здатність упорядковувати, налагодити, досягати єдності виробничого процесу. Здатність діяти самостійно та приймати рішення, виділяти важливе, відповідати за діяльність та ухвалені рішення.

- **Управлінські та професійні здатності.** Здатність працювати в умовах невизначеності та ризику, обмеженості часу та ресурсів, управляти діяльністю підприємства та роботою підлеглих для досягнення поставлених цілей. Здатність застосовувати знання законодавства та державних стандартів України. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. Здатність використовувати знання, уміння й навички в галузі теорії та практики управління. Здатність підтримувати функціонування систем менеджменту на підприємствах. Здатність розробляти бізнес-плани, оцінювати їх економічну ефективність, здійснювати моделювання бізнес-процесів для вирішення завдань управління підприємствами за допомогою ІТ-технологій. Здатність використовувати сучасні технології менеджменту та управляти бізнес-процесами підприємств. Здатність аналізувати інформацію щодо діяльності підприємства, оцінювати ефективність, використовувати інформацію для підготовки управлінських рішень, здійснювати контроль за фінансовим та документаційним забезпеченням підприємницької діяльності. Навички поєднання усіх видів ресурсів. Здатність добиватися поставлених цілей при психологічно грамотній постановці і реалізації вимог до підлеглих. Здатність критично оцінювати свою діяльність,

		виявити і адекватно оцінити відхилення від наміченої програми в діяльності працівників. Здатність до стратегічного мислення та навички розробки стратегії розвитку підприємницької діяльності.
F	ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	
	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Знання та розуміння</i> методів наукових досліджень, <i>вміння і навички</i> використовувати методи наукових досліджень на рівні доктора філософії. - <i>Знання та розуміння</i> іноземної мови, <i>вміння та навички</i> для представлення наукових результатів в усній та письмовій формах, <i>розуміння</i> наукових та професійних текстів, <i>вміння та навички спілкуватися</i> в іншомовному науковому і професійному середовищі; <i>вміти</i> працювати в міжнародному контексті. - <i>Знання та розуміння</i> теорії і методології системного аналізу, етапів застосування системного підходу при дослідженні процесів управління та бізнес-процесів на підприємствах; <i>вміння і навички</i> використовувати методологію системного аналізу в сфері управління та адміністрування. - <i>Знання та розуміння</i> методів представлення результатів власних наукових досліджень в галузі управління та адміністрування, <i>застосовувати</i> сучасні інформаційні системи та технологій у науковій діяльності та у менеджменті. - <i>Вміння та навички</i> відслідковувати найновіші досягнення в професійній сфері та знаходити наукові джерела, які мають відношення до сфери наукових інтересів здобувача, працювати з різними джерелами, розшукувати, обробляти, аналізувати та синтезувати отриману інформацію. - <i>Вміння та навички</i> визначати актуальні напрямки досліджень, виконувати незалежні оригінальні і придатні для опублікування наукові дослідження у сфері управління та адміністрування. - <i>Вміння та навички</i> працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами (наприклад, Scopus, Web of Science, Web of Knowledge, Astrophysics, PubMed, Mathematics, Springer, Agris, GeoRef та ін.). - <i>Знання, розуміння, вміння та навички</i> використання правил цитування та посилання на використані джерела, правил оформлення бібліографічного списку, <i>розуміння</i> змісту і порядку розрахунків основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності (індекс цитування, індекс Гірша (h-індекс), імпакт-фактор (ІФ, або IF)). - <i>Вміння та навички</i> організувати творчу наукову діяльність, роботу над статтями та доповідями у сфері управління та адміністрування, аналізувати інформаційні джерела, виявляти протиріччя і не вирішені раніше проблеми або їх частини, формулювати наукові гіпотези, ставити та вирішувати завдання, оформлювати наукові роботи, організовувати самоперевірку відповідності матеріалів дисертації встановленим вимогам. - <i>Вміння та навички</i> використовувати сучасні інформаційні технології, пакети прикладних програм для вирішення поставлених завдань, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. - <i>Вміння та навички</i> критично сприймати та аналізувати чужі думки та ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми, проводити критичний аналіз власних матеріалів, генерувати власні нові ідеї, приймати обґрунтовані рішення. - <i>Знання та розуміння</i> структури вищої освіти в Україні, специфіки професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи, вимог щодо дисертації на 	

здобуття наукового ступеня доктора філософії.

- *Знання та вміння* використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти, сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу, різноманітні аспекти виховної роботи зі студентами, інноваційні методи навчання.

- *Вміння та навички* проводити критичний аналіз різних інформаційних джерел конкретних освітніх, наукових та професійних текстів в сфері обраної спеціальності, виявляти теоретичні та практичні проблеми, а також дискусійні питання в сфері конкретних освітніх, наукових та професійних текстів в сфері управління та адміністрування, виявляти, ставити та вирішувати наукові завдання та проблеми.

- *Вміння та навички* планувати та управляти часом підготовки дисертаційного дослідження, формулювати мету, завдання, визначати об'єкт і предмет дослідження, формувати структуру і розробляти карту дослідження, створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких відповідає національному та світовому рівням.

- *Вміння та навички* спілкуватися на конференціях, симпозиумах, наукових семінарах з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі наукової та/або професійної діяльності з метою обговорення дискусійних питань, результатів досліджень, узгодження дій і спільної роботи, *вміння* доводити результати досліджень та інновацій до колег, публічно представляти, захищати результати своїх досліджень, обговорювати їх і дискутувати з науково-професійною спільнотою, використовувати сучасні засоби візуальної презентації результатів дослідження.

- *Знання та розуміння* загальних закономірностей і тенденцій розвитку менеджменту, сучасних концепцій менеджменту, філософії менеджменту та бізнесу (підприємницької діяльності).

- *Знання та розуміння* методів, принципів організації діяльності та управління підприємством, *вміння та навички* керувати підприємством, установою, організацією, фірмою, службою, відділом, підрозділом, власним бізнесом, використовувати сучасні технології менеджменту та управляти бізнес-процесами підприємств;

- *Вміння та навички* формувати інформаційну базу щодо зовнішнього та внутрішнього середовища, аналізувати отриману інформацію, окремі її елементи, висловлювати припущення, гіпотези та на основі аналізу робити висновки та розробляти загальні та функціональні стратегії розвитку, проваджувати відповідну систему моніторингу й контролю;

- *Вміння та навички* обґрунтовувати заходи щодо підвищення ефективності підприємницької діяльності, конкурентоспроможності підприємства, впровадження інвестиційних та інноваційних проектів, управлінські рішення.

- *Вміння* визначати та оцінювати підприємницькі ризики, ідентифікувати та оцінювати можливий вплив факторів ризику та виявляти симптоми кризових ситуацій в управлінні організаціями.

- *Вміння* прогнозувати та передбачати зміни у середовищі, вирішувати проблеми функціонування і розвитку підприємства, поєднання та оптимізації всіх видів ресурсів для цілеспрямованої ефективної діяльності підприємства.

- *Вміння та навички* розробляти програми виробництва та реалізації нових видів продукції з метою подальшого їх просування на ринку та виявлення рівня

відповідності запитам споживачів.

- *Вміння та навички* здійснювати оцінювання економічного потенціалу та динаміки розвитку організації на основі даних статистичної звітності, бухгалтерського обліку та спеціальних досліджень.

- *Знання та розуміння* теорії мотивації праці та *вміння* впливати на інших людей, активізувати діяльність колективу, розробляти ефективні системи мотивації та оплати праці, підтримання сприятливого соціально-психологічного клімату в колективі.

- *Вміння* забезпечувати процес формування та розвитку персоналу; оперативного регулювання та контролювання діяльності підприємства.

- *Знання* основних інструментів управління ключовими функціональними сферами діяльності підприємства (фінансами, маркетингом, виробництвом, логістичною, інноваційною діяльністю, управління персоналом тощо), *розуміння* механізмів стратегічної взаємодії функціональних підрозділів підприємства.

- *Вміння та навички* розробляти та реалізовувати проекти і програми бізнес-процесів і системи управління підприємством.

- *Знання та розуміння* основ забезпечення конкурентоспроможності підприємств в умовах мінливого бізнес-середовища; *вміння* визначати конкурентні переваги підприємства на ринку.

- *Вміння* визначати стратегічні та тактичні цілі діяльності підприємств та розробляти комплекс заходів щодо їх досягнення; адаптувати стратегію підприємства до змін умов зовнішнього бізнес-середовища, розробляти стратегічні альтернативи розвитку підприємства;

- *Знання* методів і прийомів роботи фінансового менеджера для здійснення професійного управління фінансовими активами суб'єктів виробничо-господарської діяльності, *вміння* використовувати методи антикризового управління та розробляти превентивні заходи щодо запобігання кризових ситуацій на підприємстві.

- *Вміння* використовувати найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідній та професійній діяльності та розробляти, обґрунтовувати та реалізовувати інноваційні проекти, що вирішують комплексні проблеми в галузі управління та науково-дослідній діяльності.

- *Вміння* проводити наукові дослідження, оцінювати ефективність та якість управлінського процесу, якість управлінських рішень, виявляти та адекватно оцінювати відхилення від поставленої мети, передбачати результат діяльності, удосконалювати системи управління підприємством.

- *Знання* систем інтелектуальної власності, видів патентної документації, основних положень про ліцензування і передачу технологій, міжнародного співробітництва в галузі інтелектуальної власності, авторського права та суміжних прав.

- *Вміння та навички* використовувати на практиці нормативно-правові акти при забезпеченні правової охорони науково-технічних досягнень, розробки та оформлення охоронних документів в певній області техніки.

**2. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 073 «МЕНЕДЖМЕНТ»**

№	Назва дисципліни (виду роботи)	Кіль- кість кредитів за ECTS	Загальний обсяг навчальної роботи, годин	Аудитор не наван- таження, годин	Самос- тійна робота, годин	Форма контролю/ Семестр
1. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ						
1	Філософія	6	180	60	120	залік (1 сем), іспит (2 сем)
2	Англійська мова для наукового спілкування	12	360	132	228	залік (1, 2, 3 сем.), іспит (4 сем)
3	Інформаційні системи і технології в наукових дослідженнях	5	150	60	90	залік (2 сем)
Разом		23	690	252	438	-
2. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ						
2.1 Блок обов'язкових навчальних дисциплін						
1	Педагогіка вищої школи	3	90	36	54	залік (1 сем)
2	Теорія та практика науково-дослідницької діяльності	6	180	24	156	залік (3, 4 сем)
3	Педагогічна практика	4	120	-	120	диф.залік (5 сем)
4	Основи патентознавства, авторського права та інтелектуальна власність	3	90	36	54	залік (4 сем)
5	Бізнес-менеджмент та адміністрування	6	180	60	120	іспит (5 сем)
Разом		22	660	156	504	-
2.2 Блок навчальних дисциплін за вільним вибором аспіранта						
Блок А						
1	Бізнес-етика та корпоративне управління	5	150	48	102	іспит (6 сем)
2	Стратегічне управління підприємством	5	150	48	102	іспит (6 сем)
3	Менеджмент інноваційного розвитку підприємства	5	150	48	102	іспит (3 сем)
Разом за блоком А		15	450	144	306	-
Блок Б						
1	Антикризове управління підприємством	5	150	48	102	іспит (6 сем)
2	Філософія менеджменту та бізнесу	5	150	48	102	іспит (6 сем)
3	Бізнес-консалтинг	5	150	48	102	іспит (3 сем)
Разом за блоком Б		15	450	144	306	-
Разом за освітньою програмою		60	1800	552	1248	-

3. АНОТАЦІЇ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВОЇ ПРОГРАМИ

Дисципліни циклу загальної підготовки

Філософія. Метою викладення дисципліни є оволодіння загальними знаннями з філософії науки як вищого теоретичного рівня світогляду, що віддзеркалює сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їх взаємодії, світоглядно-методологічна підготовка та формування філософської культури як теоретичного підґрунтя підготовки здобувачів наукового ступеня. Основними завданнями є: вивчення місця філософії і науки в культурі і в формуванні світоглядних орієнтацій сучасної людини, загальних закономірностей розвитку науки, дослідження проблем виникнення і зростання наукового знання на різних стадіях суспільного розвитку; ознайомлення з структурою наукового дослідження та раціональними методами і формами досягнення об'єктивно істинного знання; формування навичок рефлексії над науковою діяльністю та відповідальності за її наслідки, знайомство з науковою етикою. Предмет дисципліни: загальні закономірності і тенденції наукового пізнання, як особливої діяльності по творенню нових наукових знань, взятих у їх історичному розвитку і розглядуваних у історично змінному соціокультурному контексті.

Англійська мова для наукового спілкування. Мета полягає у формуванні знань, умінь і навичок, що забезпечують необхідну комунікативну спроможність у сферах професійного та наукового спілкування. Завданнями є: вдосконалення й розвиток знань, вмінь, навичок з англійської мови, набутих в обсязі вузівської програми, що необхідні для представлення та обговорення результатів наукової роботи англійською мовою в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів зі спеціальності.

Інформаційні системи і технології в наукових дослідженнях. Метою викладання дисципліни є формування у здобувачів ступеня доктора філософії уявлення про можливості та перспективи використання інформаційних систем та технологій у науково-дослідній діяльності, а також про використання наявних інформаційних продуктів під час наукового дослідження та його представлення результатів. Завдання: надання знань про сучасні інформаційні технології та системи, ознайомлення їх з типологією, класифікацію, структурою та архітектурою інформаційних систем, основними типами інформаційних систем та видами інформаційних технологій, що використовуються в науково-дослідній діяльності, вивчення основ використання автоматизованих інформаційних систем у наукових дослідженнях, навчання оперуванню сучасними пошуковими системами та базами даних наукової інформації різних типів; придбання навичок роботи в конкретних інформаційних системах. Предмет дисципліни: інформаційні системи і технології, що використовуються під час наукових досліджень та управління підприємством.

Дисципліни (обов'язкові) циклу професійної підготовки

Педагогіка вищої школи. Метою навчальної дисципліни - формування систематизованих теоретичних психолого-педагогічних знань та практичних навичок, необхідних для професійної педагогічної діяльності з викладання економічних дисциплін та для підвищення загальної компетенції у міжособистісних стосунках. Основними завданнями є: вивчення основ теорії, методики і методології викладання навчальних дисциплін у системі вищої економічної освіти, а також законодавчих актів України про вищу освіту; ознайомлення зі структурою і змістом навчального процесу у вищому навчальному закладі, особливостями роботи викладачів; оволодіння педагогічними формами освітньої взаємодії зі студентами; здобуття навичок планування, організації і аналізування різноманітних видів навчальних занять, використання найбільш ефективних методів навчання, виховання і розвитку студентів; набуття початкового досвіду ведення науково-методичної роботи, дослідно-експериментальних форм педагогічної діяльності. Опанування даною дисципліною сприяє проходженню асистентської практики у формі розробки методичного забезпечення та проведення окремих лекційних і практичних занять зі студентами молодших курсів під наглядом провідного викладача. Предмет дисципліни: системно організований навчальний процес підготовки кадрів вищої економічної освіти за сучасними дидактичними принципами.

Педагогічна практика. Метою є формування професійних знань, умінь і навичок викладання економічних дисциплін у вищій школі, а також їх використання у навчальному процесі під час виконання функцій викладача. Завдання полягають у поглибленні і розширенні теоретичних знань із педагогічної дисципліни, застосуванні їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час практики; виробленні умінь організації основних форм навчання у вищій школі, застосуванні сучасних технологій і методик навчання; формуванні умінь професійного і педагогічного спілкування зі студентською аудиторією; вихованні досвіду викладацької роботи, морально-етичних якостей викладача вищої школи, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби в самоосвіті.

Теорія та практика науково-дослідницької діяльності. Мета дисципліни - формування наукового світогляду, цілісного уявлення про методологію наукового дослідження та навичок практичного застосування конкретних методів наукового пошуку у професійній та науковій діяльності. Основними завданнями є теоретична підготовка з питань сутності понять і категорій методологій економічних та наукових досліджень; організації процесу наукового дослідження з економіки; застосування теоретичних та емпіричних методів дослідження; методик дослідження, їх змісту і принципів розробки; організації науково-дослідної роботи; змісту та структури процесу наукового дослідження; оформлення результатів наукових досліджень та впровадження їх у практику; ознайомлення з порядком захисту дисертаційного дослідження; набуття практичних навичок підготовки наукових робіт; набуття практичних навичок науково-дослідницької роботи шляхом підготовки та публікації наукових робіт у фахових виданнях, участі у міжнародних науково-

практичних конференціях, семінарах, науково-дослідницьких темах. Предмет дисципліни: організаційні, методологічні та методичні засади проведення наукових досліджень та підготовки наукових робіт.

Основи патентознавства, авторського права та інтелектуальна власність. Мета дисципліни - формування системи теоретичних знань щодо інтелектуальної власності, методологічних основ створення об'єктів промислової власності, міжнародного співробітництва у галузі інтелектуальної власності, захисту патентних прав, авторського та суміжних прав, а також системи патентної документації. Основні завдання: вивчення нормативно-правових документів щодо правової охорони науково-технічних досягнень та творчої продукції; вміння визначати права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності, а також використовувати патентну інформацію та документацію при проведенні науково-дослідних, проектно-конструкторських, проектно-технологічних розробок, використання методів оцінки об'єктів інтелектуальної власності для подальшої комерціалізації. Предмет дисципліни: національне та міжнародне законодавство, поняття і положення стосовно сутності інтелектуальної власності, принципи, методи і засоби охорони об'єктів інтелектуальної власності, договори щодо передачі майнових та немайнових прав власників інтелектуальної власності, комерціалізація інтелектуальної власності.

Бізнес-менеджмент та адміністрування. Метою вивчення навчальної дисципліни є формування інтегрованих системних знань, що поєднують повноцінну фундаментальну економічну освіту з практичними навичками командної роботи, комунікацій та вміннями застосування методів та інструментарію для обґрунтування економічної ефективності управлінських рішень у сфері бізнесу. Основними завданнями є вивчення системних характеристик економічного управління підприємством; теоретичних та практичних аспектів діагностики власної конкурентної позиції підприємства на ринку, аналізу конкурентів та ринку в цілому, а також вибору на основі проведеного аналізу конкурентної стратегії у певному бізнесі; оволодіння засобами та інструментами ефективного економічного управління підприємствами; опанування методики бюджетного управління; оволодіння методами та технологіями прийняття управлінських рішень, пов'язаних із забезпеченням ефективної кадрової політики на підприємстві; визначення місця проекту на підприємстві та виявлення найбільш розповсюджених підходів до формування структури життєвого циклу проекту та управління проектами; розуміння взаємозв'язків структурних елементів системи забезпечення фінансового менеджменту для прийняття оптимальних фінансових рішень щодо розвитку підприємства; формування навичок високої культури поведінки та етики налагоджування, підтримання і розвитку ділових стосунків з окремими людьми, підприємствами, установами. Предмет дисципліни: закономірності формування і підтримування економічних процесів на підприємстві та інструментарій підготовки управлінських рішень; сукупність методів адміністрування, управлінських взаємовідносин підприємства з суб'єктами ринку.

Дисципліни професійної підготовки за вільним вибором аспіранта

Блок А

Бізнес-етика та корпоративне управління підприємством. Метою викладання навчальної дисципліни є формування компетентностей економіко-правового характеру щодо управління, організації, регулювання відносин між зацікавленими особами в системі корпоративного управління, а також корпоративної етики за умови підвищення ефективності функціонування підприємства корпоративного типу. Завдання вивчення дисципліни: вивчення основних законодавчих та нормативних актів, які регламентують діяльність корпоративних підприємств в Україні та за її межами; застосування теоретичних аспектів корпоративного управління в практичній діяльності; використання основних елементів та принципів корпоративного контролю, механізм його здійснення в діяльності підприємств; застосування методів оцінювання економічної ефективності корпоративного управління; набуття вмінь самостійно приймати й обґрунтовувати рішення в галузі корпоративного управління; ознайомлення з корпоративною етикою та етичними нормами ділового спілкування. Предмет дисципліни: методичне, інформаційне та організаційно-методичне забезпечення корпоративного управління.

Стратегічне управління підприємством. Метою дисципліни є формування комплексної системи теоретичних знань та практичних навичок щодо застосування прийомів і методів стратегічного аналізу та розробки стратегій, створення системи стратегічного управління та забезпечення її ефективного функціонування в динамічному ринковому середовищі. Основними завданнями вивчення дисципліни є вивчення сучасних концепцій підприємства, стратегічного управління ним, методів аналізу та прогнозування розвитку зовнішнього та внутрішнього середовища; засвоєння методології та методичного інструментарію стратегічного управління; набуття практичних навичок ведення бізнесу та аналізу системи стратегічного управління, розробки та обґрунтування стратегії розвитку підприємства та формування комплексу організаційних заходів для реалізації обраного варіанту стратегії. Предмет дисципліни: теоретичні концепції та методологія формування стратегічного управління, підходи і критерії визначення та обґрунтування вибору альтернативних стратегій за умов мінливого зовнішнього та внутрішнього середовищ.

Менеджмент інноваційного розвитку підприємства. Мета дисципліни полягає у формуванні знань та вмінь щодо забезпечення інноваційного розвитку суб'єктів господарювання, оцінювання їхнього інноваційного потенціалу, обґрунтуванні та реалізації ефективних управлінських рішень з розвитку економіки на інноваційних засадах. Основними завданнями вивчення дисципліни є формування інноваційного мислення, вивчення закономірностей та механізмів управління інноваційним розвитком підприємств, забезпеченням результативності формування та використання інноваційного потенціалу підприємств, ефективністю інвестування в інновації; набуття вмінь обґрунтовувати напрямки пріоритетного інноваційного розвитку та альтернативні варіанти управлінських рішень. Предмет дисципліни:

закономірності, принципи, методи і процеси забезпечення інноваційного розвитку підприємств за умов глобалізації економіки.

Блок Б

Антикризове управління підприємством. Метою навчальної дисципліни є формування комплексної системи теоретичних знань та практичних навичок щодо застосування прийомів і методів антикризового управління підприємством. Основними завданнями вивчення дисципліни є визначення основних рис кризових явищ економіки України та регулювання на державному рівні відносин неспроможності суб'єктів господарювання; вивчення методологічних основ формування стратегії антикризового управління підприємством; системи діагностики й запобігання банкрутству, а також стратегій виходу з кризових ситуацій на підприємствах. Предмет дисципліни - організаційно-економічний механізм антикризового управління підприємством.

Філософія менеджменту та бізнесу. Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у формуванні системи теоретичних знань про філософські та методологічні засади здійснення менеджменту та бізнесу. Завдання навчальної дисципліни є вивчення проблем управління суспільством в історії філософської економічної думки, філософських основ сучасного менеджменту та бізнесу. Предмет дисципліни: філософсько-методологічний базис організації менеджменту та бізнесу.

Бізнес-консалтинг. Мета навчальної дисципліни: формування комплексу теоретичних і прикладних знань у сфері консультування з управління та розвитку підприємств. Основні завдання полягають у сприянні розумінню сутності та змісту консалтингової діяльності та її необхідності для сфери менеджменту організацій; формуванні знань щодо умов і чинників успішного управлінського консультування, усвідомленні підходів і методів надання консалтингових управлінських послуг; оволодінні методами діагностики проблем організації і способами залучення людей до процесів змін; розвитку здібностей і набутті навичок підготовки і проведення консалтингової управлінської діяльності. Предмет дисципліни: система знань, пов'язаних із принципами організації консультаційних послуг, технологією управлінського консультування.

4. НАУКОВА СКЛАДОВА ПРОГРАМИ

Основні завдання в напрямках організації наукових досліджень здійснюються відповідно до основних положень стратегії економічного та соціального розвитку України. Основними напрямками в рамках дисертаційних досліджень є:

- дослідження з питань особливостей управління підприємством у системі підвищення організаційно-економічної ефективності господарської діяльності, оптимізації фінансових стратегій, впровадження соціально-корпоративної відповідальності, реалізації збутової політики, реорганізації підсистем якості та економічної безпеки підприємства, ефективності управління персоналом;

- дослідження особливостей діяльності підприємств різних галузей економіки, методів управління внутрішніми ресурсами підприємств, дослідження ефективних методів антикризового управління та обґрунтування ефективних управлінських рішень з розвитку підприємств на інноваційних засадах;

- дослідження удосконалення систем менеджменту за допомогою сучасних систем інформаційних технологій;

- дослідження у напрямку стратегічного менеджменту з питань, присвячених пошуку шляхів підвищення конкурентоспроможності підприємств та розробці результативних підходів до ефективного управління підприємством;

- дослідження організації ефективного управління трудовими ресурсами підприємства, а також процесів відтворення ресурсного потенціалу.

За час проведення дисертаційних досліджень було проаналізовано діяльність підприємств як Запорізької області, так і загальнонаціональних, що в результаті дозволило збільшити рівень ефективності діяльності та підвищити рівень конкурентоспроможності.

Наявність наукової школи зі спеціальності 073 «Менеджмент»:

1. Коваленко О. В., доктор економічних наук, професор. Наукова проблематика: Теорія, методологія та механізми реалізації антикризового управління підприємствами. Управління інноваційною діяльністю. Управління промисловим підприємством.

2. Метеленко Н. Г. Наукова проблематика: Внутрішньогосподарський механізм ефективного функціонування підприємств. Фінансові аспекти інноваційного розвитку підприємств.

3. Чижова Н.І., доктор економічних наук, професор. Наукова проблематика: Менеджмент інноваційного розвитку підприємств. Управління промисловим підприємством.

Тематика дисертаційних робіт:

1. Управління інноваційним розвитком суб'єктів господарської діяльності в нестабільному зовнішньому середовищі.

2. Організаційно-економічні основи управління інноваційним розвитком промислових підприємств.

3. Управління потенціалом інноваційного розвитку суб'єктів

господарювання.

4. Організаційно-економічний механізм управління техніко-технологічним розвитком підприємства.

5. Теоретико-методологічні та прикладні аспекти розвитку механізму стратегічного управління підприємством.

6. Організаційно-економічні засади управління бізнес-процесами на підприємстві в умовах швидко змінюваного середовища.

7. Організаційно-економічний механізм корпоративного управління.

8. Обґрунтування використання методів антикризового управління на підприємствах.

9. Організаційно-економічний механізм управління конкурентоспроможністю підприємства.

10. Дослідження механізму управління ризиками в системі економічної безпеки підприємства.

11. Економічне обґрунтування стратегічного розвитку промислового підприємства.

12. Діагностика управління ресурсним забезпеченням операційної діяльності промислового підприємства.

13. Управління інноваційним потенціалом підприємства в системі антикризового менеджменту.

14. Удосконалення системи управління комунікаціями та об'єктами інтелектуальної власності підприємства.

15. Теоретико-методологічні аспекти розвитку комунікаційного менеджменту на підприємстві.

16. Розробка системи корпоративного управління в умовах кризи.

17. Теоретико-методологічні засади стратегічного планування розвитку підприємства.

18. Управління інформаційними ресурсами в системі стратегічного планування.

19. Формування та розвиток системи стратегічного менеджменту на промислових підприємствах.

20. Управління інноваційними процесами промислових підприємств.

21. Формування та використання механізму інноваційного розвитку підприємств.

22. Розробка системи управління інноваційним процесом на основі моніторингу показників конкурентоспроможності підприємства.

23. Управління змінами на підприємстві в процесі санації.

24. Управління процесами адаптації промислових підприємств до мінливого зовнішнього середовища.

25. Удосконалення системи управління та інформаційного забезпечення діяльності підприємства.

26. Упровадження маркетингових підходів в управлінську діяльність.

27. Організаційно-економічний механізм побудови системи моніторингу ефективного управління промисловим підприємством.

28. Фінансово-економічний механізм управління діяльністю суб'єктів

ринку нерухомості.

29. Фінансово-економічний механізм управління інвестиційними ресурсами підприємства.

30. Адаптивне управління фінансово-господарською діяльністю підприємства в умовах кризової економіки.

Тематика науково-дослідних робіт:

1. Науково-дослідні роботи, що виконуються за рахунок коштів загального фонду державного бюджету, міжнародних грантів, надходжень за господарськими договорами зі спеціальності:

- «Організаційно-економічний механізм фінансового управління промисловим підприємством» (23.11.2015), №14-1 ХД /15. Номер державної реєстрації 0115u005729;

- «Система управління промисловим підприємством: методологічні, методичні та практичні аспекти» (23.11.2015), № теми 14-2ХД/15. Номер державної реєстрації 0115u005730.

2. Науково-дослідні роботи, замовником яких є ЗАТ «ПрВНЗ «ЗІЕІТ» м. Запоріжжя:

- Дослідження та розробки в галузі економічних наук (Прикладні наукові дослідження з питань реформування державних фінансів). Етапи: 1. Методологія та організація складання фінансової звітності суб'єктами державного сектору України відповідно НП(С)БО ДС. 2. Концептуальні основи методичного та організаційного забезпечення складання окремих форм фінансової звітності суб'єктами державного сектору України відповідно НП(С)БО ДС. – 2012 р.

- Дослідження та розробки в галузі економічних наук (Прикладні наукові дослідження з питань реформування державних фінансів) – Лот 7. Проведення легалізації доходів та майна як передумова створення сприятливого інвестиційного клімату та запровадження сучасних систем податкового контролю в Україні. – 2012 р.

- Дослідження та розробки в галузі економічних наук (Прикладні наукові дослідження з питань реформування державних фінансів) – Лот 6. Застосування методу нарахування в державному секторі України: проблемні питання та шляхи їх вирішення. – 2012 р.

3. Науково-дослідні роботи, що виконуються в рамках другої половини дня зі спеціальності:

- «Формування та розвиток економічних, організаційних та управлінських аспектів діяльності промислових підприємств» №13-1ДВ/15. Науковий керівник: Коваленко О.В.;

- «Теоретичне обґрунтування та розробка фінансових механізмів сталого розвитку суб'єктів господарювання» №14-1ДВ/15. Науковий керівник: Метеленко Н.Г.

Апробація результатів наукових досліджень.

Передбачувана участь аспірантів у міжнародних та всеукраїнських конференціях:

– Міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції “Теорія і

практика забезпечення ефективного розвитку суб'єктів ринку” (м. Полтава);

– Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю “Проблеми та розвиток економічних систем в умовах глобальної нестабільності” (Миколаїв);

– Міжнародній науково-практичній конференції “Проблеми та перспективи розвитку теорії і практики обліку, контролю, економічного аналізу і статистики” (м. Тернопіль);

– Міжнародній науково-практичній конференції “Сучасні проблеми управління підприємствами в умовах глобалізації та інтернаціоналізації: теорія, практика” (м. Одеса);

– Міжнародній конференції студентів і молодих вчених “Управління соціально-економічним розвитком регіонів та держав” (м. Запоріжжя).

Перелік українських наукових фахових видань, в яких передбачається апробація результатів досліджень (у т.ч. ті, що включені у Scopus, WebofScience, IndexCopernicus).

– Вісник Запорізького національного університету: Збірник наукових праць. Економічні науки;

– Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка"– Режим доступу до журналу: <http://www.economy.nauka.com.ua/> (включений до IndexCopernicus);

– Актуальні проблеми економіки (включений до IndexCopernicus, Scopus);

– Економічний простір (включений до IndexCopernicus);

– Економіка України (включений до IndexCopernicus);

– Проблеми економіки (включений до IndexCopernicus);

– Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Економіка (включений до IndexCopernicus);

– Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики (включений до IndexCopernicus);

– Науково-практичний журнал "Економіка промисловості";

– Академічний огляд;

– Бізнес Інформ;

– Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу;

– Вісник Дніпропетровського університету (серія: Економіка);

– Вісник Дніпропетровського університету. Серія: менеджмент інновацій;

– Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;

– Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки);

– Вісник Одеського національного університету. Економіка;

– Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки.

Перелік міжнародних наукових фахових видань, в яких передбачається апробація результатів досліджень (у т.ч. ті, що включені у Scopus, WebofScience).

- Journal of Business Economics and Management(включений до Scopus);
- EkonomickyCasopis(включений до Scopus);
- PolitickaEkonomie(включений до Scopus);
- Transformations in Business and Economics(включений до Scopus);
- Prague Economic Papers(включений до Scopus);
- ActaOeconomica(включений до Scopus);
- Ekonomista(включений до Scopus);
- ZbornikRadovaEkonomskogFakultet au Rijeci(включений до Scopus);
- Studies on Russian Economic Development(включений до Scopus);
- Croatian Economic Survey(включений до Scopus).

Наявність наукового видання у Запорізькій державній інженерній академії зі спеціальності:

Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії: збірник наукових праць. – Запоріжжя: Запорізька державна інженерна академія. Свідцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації №1091-366-Р від 03.10.2012 р.

Ректор

В.А. Банах

Гарант освітньо-наукової програми,
д. е. н., проф., зав. каф. економіки
підприємства

О.В. Коваленко